

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' דברים ד' אב תשס"ז

החברותא בטאן פנמי לחברים גליון מס 309

פנצנים יקרים - בין גלות וגאולה

שמעו שמים והאזינו ארץ כי ה' דיבר (ישעיהו א, ב) איתא במדרש: היכן דיבר? תועבת ה' כל גבה לב, ר"ל דהנה עיקר הלימוד הוא שהתורה תהיה נבלעת בתוך אבריו שיכנסו ד"ת ויתפשטו באבריו הפנימיים וסימן לזה אם נעשה אח"כ שפל ונכנע, כי במה שמיני גדלותו ורוממותו ית"ש שהוא מרומם ונשגב על הכל צריך שיכיר יותר חסרונו ופחיתותו ובמה יש לו להתנאות ולהתפאר ואין לך שטות גדול יותר מזה. - לזה התכוון הנביא באמרו שמעו שמים והאזינו ארץ למנוע תורבן המקדש שנגרם מחמת תועבת ה' כל גבה לב.

(ע"פ ישמח ישראל)

חזון ישעיהו וכו' (ישעיהו א, א) חזון לשון מחזה שמראין לכל אחד ואחד המקדש דלעתיד, דיקא דרך החרבן ניתן להכין את בית המקדש השלישי כדי שנוכה לחזור במקדש דלעתיד שיבנה ב"ב. (פנינים)
'קינו' אותיות 'תיקון' דרך הבכיה על חרבן הבית כאו"ל כל שלא נבנה ביהמ"ק בימיו כאילו נחרב בימיו. ומאידך כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה כבר בהוה, והוא כזה שמהפך מה-'קינו' ל-'תיקון'. וד"ל.

אבותינו חטאו ואינם ואנחנו עוונותיהם סבלנו. החטא קל מעון כמ"ש שגנות הם החטאים וזדונות עוונות. זאת אומרת שע"י השגנות שבאבותינו נצמח אח"כ הזדונות שבדורות האחרונים. לזה האשים משה את עצמו שגרם לרבו הכשלונות...

בזמנים שבין המצרים בכלל ובתשעת הימים בפרט יש תערובת טוב ורע דע"י השפלות והאבלות נדחקים לצד חשבונות אחרים ואם נגלה נקודה טובה בכל אחד אזי ע"י השפלות והאבלות ניתן להשיג את התקון והוא הגאולה.

כל רדפיה השיגוה בין המצרים (איכה א, ג) כל "רדפי י-ה" השיגו י-ה בין המצרים. (נחל אשכול)
חדשים לבקרים רבה אמונתך (איכה ג, כג) הקב"ה מחדש נפשותינו בנפשותינו בכל בוקר מזה רבה אמונתך כי כך יעשה לעתיד לבא ותהי עוד נחמתי כי - חלקי ה' אמרה נפשי (שם כד) לא אני חלקו דהלא בכל מקום שגיליתי שכינה הלכה ונמשכה אחרי כאילו אני הייתי הכל, והוא החלק, וכיון שכן הוא על כן אוחיל לו. (אלשיך)

מפי עליון לא תצא הרעות והטוב - מה יתאונן אדם חי גבר על חטאיו (איכה ג, לח-למ) אם הרעות והטובות לא יצאו מפי הקב"ה שיהיו, לא יכול שום אדם להביאם, על כן אין לו להתאונן על שום דבר כי הכל מאתו יתברך. רק על חטאתיו יש לו להתאונן ולהתפלל שלא יחטא. ואתחנן אל ה' בעת ההיא לאמר (דברים ג, כג) משה רבינו התחנן ובקש לדורות כי בעת ההיא שלא יוכלו להתפלל מתוך כוונה ראויה מחמת צרות ותלאות הגלות תקבלת תפלתם באמירה בלבד. (אמשינוב)
בין גלות לגאולה מפריד האות אלף שבאמצע התיבה. בחודש אב מצד אחד קרא עלי מועד לשבור בחורי גלות ומצד שני משיח נולד בו ועתיד להיות חג. האות אלף קובע אם יש אלף זעירא הגאולה בדרך, וכשאין אלף זעירא קרא עלי מועד לשבור וכו', וד"ל. (פלגי מים)

קטע משיחת הרא"ש פר' מטו"מ מהעמ' הפנימיים והבאו כאן מחוסר מקום
בפרשת מטות נאמר שאשה נודרת ובעלה מפר לה ביום שמעו. 'אשה' זו כנסת ישראל, שכל אחד ואחד יש מחשבות שיעשה כך או כך, ו'בעל' זה הקב"ה שמפר מחשבות ערומים. אך כל זה הוא לאדם שחי בכחינת הגשם שלו, ואמנם אם היה חי בכחינת 'אין' וממילא היה מקושר תמיד למציאות ה', אין לו מחשבות עצמיות ולא צריך להפר, כי ההתקשרות הזו היא שלימות יחוד ה' שמקשר י-ה בו-ה, ומתהפך דין לרחמים י-ה בו-ה, ואחר שהאדם מגיע לשלימות "מאד מאד הוי שפל רוח" הוא יודע את רצון ה' ויודע מעצמו מה לקיים ומה להפר. וכאשר יהודי חי עם ה-אין שלו ויודע אשר לו הכח והממשלה, והכח שיש לו ממנו הוא, הוא נאבק עם המלאך ויוכל לו, היות שאינו נאבק בכוחות שלו רק בכח אלוקי.

שיחת אורי הרא"ש ז"ל א"א בפרשת מטות - אסעי תשל"א נכתב ע"י א.א.

שבועצם אין לו אחיזה כלל, והוא משיג שהמציאות שלו היא שאיננו יכול לעשות כלום, והוא מתחיל להתבונן לחפש את ההכרח שלו שנותן לו כח, ומזה הוא משיג את הכח הנעלם. רק בדרך זו יוכל להשיג את זה. כי את השכל הנעלם מכל רעיון אי אפשר להשיג היות שהוא גלמוד, עלמא יחידא, ורק על ידי שהאדם משיג את שפלותו הוא יכול להשיג. ובאותה מדה שהוא משיג את שפלותו כך ישיג את השכל הנעלם, וככל שישגי יותר את האין שלו, כך יכיר שהכח שיש לו ב-אין שהוא נמצא נובע מהקדושה, והוא נהיה כמו בהמה שלא שייך בה מציאות של כח עצמי.

וזהו תכלית עבודת האדם, להגיע לבחינת בהמה, ואפילו זה שנמצא במדרגות גדולות צריך להגיע לכך שיהיה מציאות של בהמה, שאין לו שכל כבהמה, ואין לו שום כוחות אנוש, בחינת - ונחנו מה, ואז הוא יכיר את עצמו כבהמה כמו שאמר דוד המלך ע"ה "בהמות הייתי עמך".

וההבדל בין אדם לבהמה הוא, שבהמה אין לה מחשבה, והיא חיה כמו בהמה ללא שום חשבון מהיכן חיותה ומה היא. והאדם יש לו מחשבה, הוא חי במחשבה והולך עם מחשבה, והוא מוכרח לקלוט שכל האחיזה שלו היא מכח הנעלם, ולהשיג עצמו בחינת בהמה. לשם זה ניתנה לו הבחירה. והיה, אם הוא חי עם הבהמיות שלו, הוא מקושר לשכל הנעלם המחיה אותו ואז הוא אדם. ובאם הוא נופל לרגע מן הבחירה, הרי הוא בהמה ממש. כי האדם באמצעות המחשבה יש לבהמה שלו התקשרות לנעלם, והבהמה שאין לה מחשבה נשארת בהמה, וזה שאינו קולט את המציאות הזו וחי בבחינה של כוחות עצמו, נשאר בהמה, ואף יותר גרוע מבהמה. כי בהמה אינה מתגרה בנעלם, שאין לה בחירה, ואין זה תפקידה להגיע לנעלם והאדם שזה תפקידו שיהיה "כגמול עלי אמו" ויגיע לבחינת "בהמות היית עמך" והוא חי בהרגשת מציאותו - הוא יותר גרוע מבהמה.

ובכדי להגיע לזה, צריך האדם לעבוד על עצמו ("ייד אויס הערבטן") עד שבתוך הגוף שלו יהיה בחינת השכל הנעלם מכל רעיון ומהגוף שלו נהיה

באדם יש חיובי ושלילי. חיובי, מה שהאדם עושה ומקיים את רצון ה', וכנגדו השלילי שנברא בו האדם בכדי שעל ידו יגיע לשלימות. ובאמת כח חיובי יש רק אחד, הוא האחד המיוחד, והאדם הוא כולו שלילי, שלילה מוחלטת מכל וכל אין. ועל ידי שהוא משיג את שלילותו, ממילא הוא משיג ויודע שיש כח עליון המחיה אותו ונותן לו כח לעשות חיל, וממילא הוא נעשה מחוייב לה' ואינו מופקר, ואז הוא נעשה חיובי.

אנו קוראים לקב"ה "קדמון לכל דבר אשר נברא", שלכאורה אינו מובן, "קדמון" שייך לקרא על דבר שיש לו גבול ולומר שזה קדם לזה, אבל הרבש"ע שהוא נצח מה שייך לקרא לו "קדמון". אמנם כאשר האדם שיש לו תחילה וסוף מבטל את עצמו מכל וכל, הוא נכנס לתכלית של אין סוף, ואז בהגבלות מעיד האדם כי הקב"ה הוא קדמון, דהיינו שהוא מראה שהרבש"ע הוא קדמון לכל דבר. כי מאיפה אנו יודעים שיש רבש"ע והוא קדמון, רק על ידי האדם שהשיג את שלילותו, והוא חי במציאות שכל הכח שיש לו של הקב"ה הוא, והוא מחוייב לה'.

אך כל עוד שהאדם אינו חי בהרגשה הזו אין לו מציאות כלל. כל זמן שהאדם אינו חי את המחייב של מציאותו לא יתכן שיהיה לו מציאות. והוא כדוגמת בהמה שהיא בעצמה אינה מסוגלת לכלום אם לא שמנהיגים אותה, ועם כל הכוחות שלה היא עדיין בהמה, כי למרות שנבראו בה אינה יכולה לממש אותם אלא רק ע"י האדם שמנהיגה. וכמו כן הוא האדם. כי אין שום כח בעולם זולת השי"ת אשר לו הכח והממשלה, וגם הכח של בני אדם לו הוא, ורק זה שמכיר שאינו אלא כדוגמת הבהמה, והכח שיש לו אין זה כי אם כח ה' השוכן בתוכו, עליו שייך לומר שיש לו כח. וזהו מותר אדם מן הבהמה, שהבהמה אין ביכולתה להשיג את זה ולכן היא נשארת בהמה, והאדם יש לו אפשרות להשיג את המציאות הזו ואז הוא נחשב לבעל כח.

ואיך זוכה האדם להשגת מציאותו? על ידי הקשיים והמכשולים שיש לו! שהם מלמדים אותו

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

309
א

ראיתי בני עליה והם מועטים, כמו רבי שמעון בר יוחאי שהיה עלמא יחידא בבחינת גוף, ולכן נעשה כביכול שליט על הקב"ה, והוא היה אומר דעה לרבש"ע, (ולכן נמשכים אליו כל כך הרבה אנשים, שכל העולם התחתון נמשך אליו). וכן רבי עקיבא שלא הרגיש את המסרקות של ברזל מפני שהגוף היה בהמיות, ועל ידי זה נעשה אחד, והגיע למדרגת יצאה נשמתו באחד, והיינו שנהיה אחד בבחינת גוף.

התכלית שלנו שלשמה נבראו היא להגיע לבחינת 'אין' ולהדבק במציאות ה'. אך היצו"ר משתדל שלא נגיע לזה, שכל אחד יחיה במציאות הגשמית שלו ולא יגיע לבחינת - דומיה. ולמרות שהאדם הוא באמת 'אין' ובאופן טבעי היה צריך לחיות כל הזמן בהרגשת אפסיותו, ואינו עובד על עצמו להיות מבוטל לה' ולהפך את המחשבות שלו שלא יחשוב כנ"ל אין זאת אלא מפני הקליפה שמכניסה את האדם להרגל המשפח בכדי לשבר אותו. לפי שכל בריה ובריה, ואפילו לומדי תורה, כל עוד שאינו מהפך את היש לבחינת 'אין' אינו יכול לקבל ('דערהערט נישט') שום מציאות של קדושה. כי כל עוד שלא השיג ('דערהערט') את היסוד של עצמו, את ה-אין של עצמו, לא ישיג ('דערהרעין') את השכל הנעלם מכל רעיון.

ואף אחר שהגיע לבחינת 'אין' ויודע שאינו מסוגל לעשות מאומה, עדיין הוא מקבל את המחשבה שהוא יעשה למחר יותר טוב, בו בזמן שכל הזמן הוא צריך להיות בפחד נורא שלא יפול ח"ו, כמו שאמרו חז"ל אל תאמץ בעצמך עד יום מותך שהרי יוחנן כהן גדול שימש שמונים שנה ולבסוף נעשה צדוקי. ומדוע הוא עדיין מקבל מחשבה כזו, מכיון שהעבודה הזו לשלב י-ה ב-ה היא עבודה קשה מאד, ורק ע"י הביטול הגמור שאין לו כח כלל יגיע להשיג יחוד שם הו"ה בשלימות כפי דרגתו.

שלימות הו"ה זהו אחד בעולמו, ובכדי לפרסם את זה שלח את הצדיקים כמו משה רבינו, רבי עקיבא ורבי שמעון, שהם מסרו את נפשם והגיעו לביטול הגמור, כרבי עקיבא שסרקו את בשרו במסרקות של ברזל, ומשה רבינו שהשיג בחינת

גילוי הקב"ה. כי מי פרסם שיש שכל הנעלם מכל רעיון? הבהמה? הרי היא בחינת 'דומם' שאין לה בחירה. רק האדם בעבודתו צריך להגיע לבחינת בהמה בלא בחירה, ועל ידי הבהמיות שלו ישיג ויכיר את מציאות ה', על ידי הקשיים והסיבות שעובר שמראים לו את ה-אין שלו, שאין לו כח, ואין לו קיום כלל. ובשעה שייגיע להכרה אמיתית של קיומו, ש-אין מתום בבשרי ואין שלום בעצמי, וידע שכל העולם לא נברא אלא בשבילו, וירגיש שהוא בסכנה גדולה ועצומה בכל רגע ורגע, כי מתוך שמכיר את שלילתו יודע שאת כל חיותו הוא שואב מן המחייב שלו ואם המחייב היה עוזב אותו להרף עין ח"ו היה נשאר כדומם, נמצא אם כן שכל אחיותו היא מהמחייב השכל הנעלם מכל רעיון, ומתוך ה-אין שלו מוכרחת מציאות ה'. ואם כן השכל שלו בעצם השכל הנעלם מכל רעיון, והכח שלו הוא הכח של אשר לו הכח והממשלה ונמצא שכביכול הקב"ה שורה ומתלבש בתוך הגוף הזה שנהפך ל-אין.

וזה שאמר דוד - וליבי חלל בקרבי, דהיינו שהיה כבהמה ללא שום כוחות, ולכן זכה למלכות דקדושה, דהיינו מלכות ה' בתוך הגוף שלו. ולכן דוד מלך ישראל חי וקיים - בבחינת גוף והוא נהיה עלמא יחידא, דהיינו שנעשה שליט על עולם התחתון. וכל עוד שהאדם לא מופשט מגופו לגמרי, בבחינת 'אין' הגמור שאין לו אחיזה כלל, שהוא בחינת אין סוף, הוא יכול ליפול באפיקורסיות, מחמת שאינו משיג את השכל הנעלם מכל רעיון. אמנם דוד המלך אמר "בהמות הייתי עמך" ר"ל מפני שהייתי עמך - עם הקב"ה, ולכן הכיר את הבהמיות שלו, ובוזה נעשה שילוב של ה-אין שלו עם הכח של הקב"ה אשר לו הכח. ולזה הגיע על ידי בחינת "לך דומיה תהלה" - 'דומיה' מלשון 'דומם' ע"י שהיה כדומם הכיר את בוראו, וידע לפאר את שם כבוד מלכותו. ולמטרה זו ברא הקב"ה את האדם, שבעצם הוא לא יותר מבהמה בצורת אדם, בגלל שרוצה שהאדם ישיג את השכל הנעלם מכל רעיון, ויגיע לבחינת עלמא יחידא כנ"ל.

ובכל דור ודור היו יחידים שעליהם אמר רשב"י

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

309
T

המשך מעמ' קודם

[למרות שלא יועיל בזה מאום, כמו שאמר דוד המלך ע"ה אנה מפניך אברך], ואף אחד לא רוצה לקבל עליו יסורים כי הוא עקשן גדול, ובמקום לבקש מה' שיציל אותנו מן היסורים מתלוננים ואומרים שלא יכולים לסבול ושיקח את זה וכדו'. ומזה גם נובע הפירוד הגדול שלנו בכל מקום, אחד מקנא בשני וחושב שהשני רוצה לפגוע בו. זה גרם לחורבן בית שני ולשואה האיומה שנהרגו שש מליון יהודים, בגלל שתמיד מתלוננים, ולכן יש גלות ומוזה יש לנו את תשעה באב.

קינעדר, האט רחמנות, עד מתי, עד מתי נשאר תחת שלטון ה"שווארץ יאר". אנחנו אשמים. אנחנו שקבלנו את התורה מהפכים את זה לגלות, וכלל לא חושבים על הרבש"ע שגם הוא בגלות איתנו. כל אחד חושב רק על עצמו, ואם לא הולך לו במאה אחוז הוא נהיה משוגע מזה. מדוע לא חושבים על הרבש"ע? [כמו שבא אלי גביר אחד שהקים הרבה דברים, והסברתי לו והבין שאף אחד לא חושב על הרבש"ע. אפילו תלמידי חכמים מדברים על הרבש"ע ולא חושבים על הרבש"ע. ומי שרק עושה משהו חושב שכבש את כסא הכבוד ואת הרבש"ע בכיסו. ובשביל זה שלח לו הקב"ה הפסד של עשרים מליון דולר, שיכיר שיש רבש"ע]. אנו מזינים את הקליפה זה ה' אלפים ותשל"א שנים, הגאווה והאנוכיות שלנו, נותנים הכל לקליפה.

הרבש"ע ירחם עלינו שלא נראה חסרונות הזולת רק של עצמנו, ושלא נברח ברגע שלא הולך (זה לא יעזור), צריך להתאחד אפילו אם סובלים יסורים. וכשנוכה ליסורו אהבה יעזור לנו השי"ת שנגיע לבחינת אדם לפני חטא עץ הדעת. אמן.

מה' ועליו נאמר "בכל ביתי נאמן הוא", ומסר את נפשו ואמר "עוד מעט וסקלונני". ולכן נאמר "ולא קם עוד בישראל כמשה" שעל ידי שביטל את הגוף לגמרי, בחינת 'מה', השיג בחינת מלאך בגוף. וזה התפקיד שלנו בעולם להגיע לבחינה זו, וכל אחד יכול להגיע לבחינת משה רבינו בזה כפי דרגתו.

ובעבור זה היו בעולם כל כך הרבה צדיקים גדולים, כמשה רבינו, דוד המלך, רבי עקיבא, רשב"י, והבעש"ט, שהם סבלו בגופם עבודה, וקיימו בנפשם - אין שלום בעצמי מפני חטאתי, והם סללו עבורנו את הדרך בכדי שנוכל להדבק במציאות ה', שהוא המציאות של העולם. ובכדי שהאדם יכיר את ערך עצמו, ולא יאמר "אני למדתי ואני עשיתי וה' עזר לי", זה לא נחשב עבודת ה', זה עבודה שאדם עובד בשביל סיפוק. רק צריך לעבוד שיהיה בחינת אין שאין לו אחיזה כלל.

וכל אריכות הגלות והיסורים הרבים שאנו סובלים הוא מחמת זה שאף אחד לא מבטל את עצמו, ומחמת זה יש פירוד גדול בין בני ישראל. על כל אחד לדעת שבשבילי נברא העולם, וכל החסרונות והצרות שיש, הכל בגללו. וליכור שאדם נברא עם תכונות רעות של אנוכיות, גאווה, עקשנות, ו-אין מתום בבשרי. ולכן דוד המלך אמר "ואנוכי תולעת", ולא יזאתה' תולעת, מפני שהכיר החסרונות שיש בו. ומעולם לא שאל מדוע לשני טוב ולי רע - אנחנו שואלים כך אבל הוא לא שאל - מפני שידע שבשבילו נברא העולם, ולכן הוא רעד בכל רגע. וזה החורבן שלנו, שכל אחד כשנפגע במשהו מיד בורח,

שהשמחה במעונם

הר"ר שמואל קלירס ומשפ' להכנס הנכד לעול המצוות
הר"ר אהרן קלירס ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות
הר"ר שמואל ב"ץ ומשפ' להולדת הנכד

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

